

Výzkumný projekt „Smysluplnost daně z obezity“

Návrh: Johana Kotišová

Úvod do tématu

Jak už název napovídá, návrh navazuje na článek Daň z obezity. Jeho výsledky by měly za úkol pomoci odhalit, nakolik je tato daň smysluplná, tedy jak moc je její zavedení nápomocné v tažení proti rostoucí obezitě, a na čem kromě daně ze sladkých nápojů boj s tloušťkou ještě závisí. Výzkum by byl užitečný pro vládu USA, která by se s jeho pomocí lépe rozhodovala, zda onu daň skutečně zavést, a jaké výsledky v poklesu/ stagnaci obezity lze od nové daně očekávat. Případně by výzkum mohl nastínit i jiné způsoby, jak proti obezitě bojovat, či jaké jiné daně zavést. Jednoduše řečeno, projekt by zjišťoval podíl viny konzumace sladkých nápojů na tloušťce a podíl jiných činitelů, jako je způsob trávení volného času, organizace času, organizace a příprava jídla, cenové podmínky sportů na jedné straně a sledování televize na straně druhé, nejčastější stresové faktory, opojení z náhlého dostatku (nahlíženo z dlouhodobé perspektivy) a podobně.

(Pro Čecha nebo Češku by bylo také zajímavé výsledky výzkumu srovnat s Klausovým názorem: zaujímá jen další „osvícený“ postoj jako v případě globálního oteplování, nebo střílel od boku pravdu?)

Teoretický rámec

V projektu bych použila podobnou kvalitativní metodu jako Hana Červinková, když prováděla výzkum „Odchodovost“, aby zjistila příčiny opouštění českého letectva kvalifikovanými silami- tedy částečně strukturované rozhovory. Společným rysem by byl i zadavatel a cíl, tedy vláda a efektivnější státní moc.

Červinková, Hana. 2006. Migs and Cadres on the Move: Displacing the War Machine. In: *Playing Soldiers in Bohemia. An Ethnography of NATO Membership*. Praha: SetOut.

Metodologický rámec

Jak už jsem uvedla výše, prováděla bych polostrukturované rozhovory se sudým počtem lidí, minimálně však s dvaceti. Sudý počet je nutný proto, že na rozdíl od lichého může obsahovat stejné množství zástupců ze dvou skupin. Jedna skupina (tedy nejméně deset osob) by se skládala ze štíhlých, nadprůměrně vydělávajících Newyorčanů. Druhá (stejně početná) by obsahovala chudé, obézní obyvatele téhož státu. Věkově rozmanité skupiny by čítaly podobný počet mužů i žen, nikdo by však neměl náležet do stejné rodiny. Tím bych zajistila co nejrepresentativnější vzorek v rámci jednoho území. V rozhovorech bych zjišťovala stravovací návyky jednotlivců, pitný režim, složení potravy, čas věnovaný přípravě jídla, čas s rodinou, setkávání se u stolu, způsob trávení volného času, jejich kulturní a společenský život v užším smyslu slov a podobně, největší výdaje...

Dále bych prováděla nezúčastněné pozorování- chodila bych s osobami nakoupit a sledovala, co kupují, podle čeho vybírají, čeho si všímají na etiketách, jak důležitá je cena, složení potravin a nápojů a dobu strávenou v obchodě.

Požádala bych i o schůzku s osobním lékařem zkoumané osoby a vyptala se na případné problémy, které mohou přímo či nepřímo ovlivnit tělesnou hmotnost (štítná žláza, celiakie, cukrovka, ortopedické problémy, deprese...).

Problémy a etická dilemata

Protože se jedná o celkem soukromá a citlivá témata, mohli bychom se setkat s neochotou osob nechat výzkumníka nahlížet do svých zdravotních, rodinných a finančních záležitostí. Zároveň vidíme, že obezita může souviset s mnoha faktory, takže čelíme navíc šířce a obsažnosti výzkumu. Existují také předsudky, týkající se tělesné hmotnosti- například že lidé s nadváhou bývají ve větší psychické pohodě a podobně. Problémem by se také mohla stát časová náročnost projektu, neboť podle článku je třeba konat brzy.

Časový harmonogram

Výzkum by trval dvacet čtyři měsíce a byl by rozdělen na čtyři části.

V prvních třech měsících (říjen až prosinec) by probíhala příprava rozhovorů, kontakt budoucích interviewovaných, četba souvisejících materiálů a tvorba časového harmonogramu pro druhé období a samozřejmě nalezení optimálního bydliště a pracovního zázemí.

Během dalších šesti měsíců (leden až červen) by probíhal výzkum první skupiny pomocí výše uvedených metod, přičemž bychom pracovali se všemi jedinci z dané skupiny paralelně podle jejich časových možností.

V dalších šesti měsících bychom kompletovali nasbírané informace a prováděli stejnou přípravu pro výzkum druhé skupiny, jako tomu bylo u předchozí. S vlastním tázáním a pozorováním bychom však počkali na stejnou roční dobu, jako tomu bylo u první poloviny osob, aby se zamezilo rozdílům plynoucím z odlišnosti různých ročních období.

V další fázi (leden až červen) bychom prováděli výzkum tímto způsobem, jako o rok dříve, ale v druhé skupině osob.

Následovaly by tři měsíce na další souhrn poznatků a vyvození závěrů výzkumu.

Finanční harmonogram

Celý dvouletý projekt by financovala ministerstva zdravotnictví a financí, netroufám si však odhadovat přesnou výši částky. Jistě by zahrnovala náklady na bydlení ve vhodných lokalitách a výlohy spojené s výzkumem (cestování, telefon, literaturu, baterie...).

Informační zdroje

Červinková, Hana. 2006. Migs and Cadres on the Move: Displacing the War Machine. In: *Playing Soldiers in Bohemia. An Ethnography of NATO Membership*. Praha: SetOut.

http://zpravy.idnes.cz/klausuv-zapisnik-z-usa-v-new-yorku-krize-neni-videt-fhk-/domaci.asp?c=A090309_085910_domaci_pje